

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCHI
Telefon 13—74

PREOTUL ȘI POLITICA.

E o întrebare veche. S'a scris și s'a vorbit mult în privința aceasta cu mulți ani înainte în țările din Apus, unde preoțimea a luat parte activă la treburile Statului și deținea o mare putere în Stat prin reprezentanții săi, fie ca parlamentari în Corpurile legiuitoare, fie ca funcționari publici sau privați în alte instituțiuni ale Statului. Dară oricât de mult s'a desbătut această temă, la un rezultat hotărât nu s'a putut ajunge, pentru că divergențele de păreri între părțile combatante erau prea mari, ca să poată ajunge pe o platformă comună.

Și cu siguranță tot acolo poate vom ajunge și noi. Aceasta nu înseamnă, că trebuie să închidem discuția. La noi oamenii par mai ingenioși decât în alte părți. Unii dintre politicianii noștri au crezut, că pot curma discuția prin suprimarea dreptului preoților la Cameră și Senat.

O mare parte din public însăși se pretinde ca îndrumătoare a mersului politic din țară, mai ales, când e vorba de preot și ar dori să-l închidă pe preot numai în biserică — pe care de altfel ea nu o cercetează. De aceea noi preoții suntem datori să ținem deschisă această discuție. Dacă religiunea se împacă cu politica, atunci fără îndoială că se poate împăca și preotul cu politica. Să vedem:

Politica de azi de patimă și ură, e o politică păgână, care trebuie reprobată. De asemenea politica de petrecere și de vanitate. Apoi politica de muls vaca. Te asociezi la un partid, ca să poți ajunge la ceva, la un post bun, la un rang înalt, sau cel puțin la o afacere bănoasă. E politica vremii de azi sub orice guvern.

Religiunea și politica nu stau în contra-

zicere, după cum nu se contrazic interesele omului cele veșnice cu cele trecătoare. Căci după cum anarhistul nu poate să fie un creștin evlavios, tot așa nu va fi desfrânatul și nelegiuitul un cetățean devotat. Cu toate acestea se pretinde din multe părți, ca să nu se amestece religiunea în politică. Care va să zică: În viața ta privată poți tu să te ții de unele dogme și adevăruri morale: ca om politic însă trebuie numai decât să te lepezi de acestea. Cumcă aceste cerinți sunt absurde, nu e greu de înțeles. Dacă este cineva un creștin convins și sincer, atunci el e așa nu numai în biserică și între pereții casei sale, ci și în școală, în societate, în ori și ce funcțiune a sa, ba și ca reprezentant al poporului la Cameră. Altfel ar fi creștinismul o frază, iar credința o amăgire.

Și încă ceva. Politicianismul creștin e dator să facă politica cea mare a lui Dumnezeu și nu numai a guvernanților zilei. El trebuie să se ferească de a se lepăda de Dumnezeu și a asculta mai mult pe oameni. Cine să reprezinte această direcție, dacă nu preotul? Când Duhul sfânt ar trona numai pe amvon, în altar și în scaunul mărturisirii, atunci legea moralei ar însemna de tot puțin în viața practică.

Ce înseamnă pentru preot: a face politică? Înseamnă, că preotul e dator să se intereseze și de ce se întâmplă și afară de pereții casei sale. El trebuie mai întâi să ia parte la binele și la necazul satului, ale țării și ale patriei. El e dator să-și exprime părerea, convingerea despre cele ce se întâmplă în primărie, în școală și în altă diregătorie. A face această politică înseamnă a ajuta poporului, a-l crește religios și moral și a-l ridica și material-

cește pe o treaptă mai înaltă; înseamnă a-l iubi și a trăi cu dânsul, a râde și a plânge cu el.

Să facă preotul politică? E o datorie. Legile ne-au deschis drumul, dar ce folos, că puțini dintre preoți pot pricepe și se pot osteni la asemenea lucru. Ar trebui în fiecare cerc electoral să fie un preot trimis în Parlament de către colegiul preoților, cum sunt recunoscuți episcopii. Atunci am înțelege, ce înseamnă biserica ortodoxă în Statul român.

Pr. Gh. Negură-Bucovina.

Artă și religie.

Un malt personagiu al zilelor noastre vrând să legitimizeze existența unei instituții în felul în care este alcătuită, a stabilit raportul între artă și religie cum urmează: „Mănăstirea și teatrul paradox se zicea și chiar se caricaturiza. Nimic mai fals. Fiindcă religia și arta sunt două laturi ale aceluiaș sentiment inerent sufletului omenesc de a se constitui, deasupra tuturor realităților materiale, în raport cu absolutul, cu infinitul, cu puterea mistică creatoare, intangibilă prin rațiune, dar irezistent simțită sufletește.

„În zbuciumările omenesci în calea civilizației și a desăvârșirii, religia și arta au fost totdeauna nedespărțite. Mai mult, orice om cult știe, că la originea lor toate artele și-au avut leagănul în umbra religiilor și toate religiile din toate vremile s'au exteriorizat prin artă: muzică, dans, pictură, sculptură, poezie, înscenări teatrale, arhitectură.

„Religia și arta sunt mijloacele imaterializării sufletului, sunt cei doi factori ai moralei instinctului de conservare a omenirii, notele fundamentale prin cari omul se desparte de dobitoac“. (Ziarul Universul din 23 Aprilie 1927 nr. 96). Mă opresc aci cu citatul, pentru că aceasta prezintă partea științifică a problemei, dacă biserica și teatrul sunt compatibile una cu alta.

A căuta laturile comune între religie și artă pentru a prinde punctele, ce le unește, este un lucru foarte bun. Dar de aci până a face din artă și religie „două laturi ale aceluiaș sentiment“, fie el constituit chiar

deasupra tuturor realităților materiale e un pas enorm. Căci în definitiv care manifestare superioară a sufletului omenesc nu are în vedere conservarea omenirii? Sentimentele morale, intelectuale, sociale, estetice și religioase, bazate pe aceeași nevoie fundamentală a organismului individual psiho-fiziologic, conservarea și dezvoltarea lui, o servește în diferite forme. Deci am putea spune, că toate sunt „laturi ale aceluiaș sentiment“.

A pune un fundament teoretic solid unei instituții sociale, bazându-te pe date științifice, nu trebuie să însemneze existența instituției respective și după aceea răscolirea materialului științific pentru a afla unele elemente, pe care îmbinându-le într'un tot să-ți întărești părerea, ci tocmai invers.

Atât arta cât și religia se bazează pe factori deosebiți ai sufletului uman nu numai la popoarele civilizate, ci chiar la popoarele primitive. Fondul psihologic individual diferă dela una la cealaltă. Că amândouă satisfac aceeași necesitate fundamentală a individului, conservarea și dezvoltarea psihică și fizică — precum o satisfac din alte laturi și alți factori — aceasta este o altă chestiune. E vorba că și una și alta izvoresc din alte și alte complexe de sentimente asemănătoare întrucâtva, dar deosebite prin felul complexității lor. Dacă manifestările exterioare ale acestor complexe de sentimente, religioase și estetice, și-au găsit în decursul istoriei în domeniul social o fericită îmbinare, se datorește în parte caracterelor lor asemănătoare, de unde însă nu trebuie să conchidem că ele ar fi nedespărțibile.

Viața psihică a omului primitiv este un complex nediferențiat, în sensul neprecizunii diferiților factori. De aici poate rezulta pentru cine nu-și dă seama nu numai o asemănare, dar chiar o identitate între diferitele elemente.

Pentru a înțelege lucrurile acestea mai bine, vom analiza constituția sentimentelor religioase și estetice, vom căuta să arătăm cum s'au complicat și dezvoltat în evoluția civilizației omenirii, cari sunt deosebirile și asemănările lor; vom preciza raportul dintre artă și religie, ca manifestări ale acestor două categorii de sentimente.

Este un lucru cert, că ceea ce formează fundamentul vital al unui organism viu sunt instinctele, sub ceace nu trebuie să înțelegem imediat ceva animalic. Latura conștientă a acestor instincte o formează sentimentele. Deci la baza oricărei manifestări, fie inferioară fie superioară stau sentimentele. Tot așa la baza religiei și artei stau sentimentele religioase și estetice.

În analiza acestor două categorii de sentimente mă orientez după psihologul francez Th. Ribot, care îmi pare mai apropiat de adevăr.

Cum se manifestă credința religioasă și cu ea sentimentele religioase la popoarele primitive? În fetișism, polidemonism, naturism — religii deosebite din punct de vedere al istoriei religiilor dar sinonime din punct de vedere psihologic — religia se referă la aceeași stare psihică, adorația unui obiect fie el viu sau nu, care este luat ca corp sau suflet binefăcător sau răufăcător. Pe o treaptă mai superioară religia se manifestă ca animism sau spiritism, care nu este altceva decât conceperea spiritului ca independent de obiectul de care era legat în religiile anterioare. În aceste două categorii de religii sentimentul religios s'ar manifesta ca un complex, în care intră diferite directive: 1. Emoția fricii cu diferitele ei gradatii dela teama profundă până la neliniștea vagă; 2. O atracție pe care o simte credinciosul față de Dumnezeu său; 3. Natura practică a sentimentului religios întrucât el servește conservarea individului sau a grupului social; 4. Tendințele sociale ale sentimentului religios.

O concepție mai apropiată de înțelegerea religiilor superioare se datorește evoluției intelectuale. Numai o concepție asupra ordinii fizice, cosmice apoi morale, o cosmologie și o metafizică, o generalizare a multiplicității a putut duce la ideea unui Dumnezeu unic.

Or care ar fi însă concepția religioasă, emoția legată de ea nu e simplă ci complexă. Și pe latura emotivă deosebirea între o religie inferioară și una superioară nu e atât în transformarea elementelor constitutive, cât în modificarea structurii în care sunt împreunate, de predominarea unora față de celelalte. În general stabilind

o grupare am putea spune, că emoția religioasă conține, cum am indicat de altfel și mai sus, două elemente, depresiunea și exaltarea. Depresiunea e înrudită cu frica, cu diferitele ei nuanțe, și sub forma ei acută se confundă chiar cu ea. Acel „sacer horror“ nu este decât un fel de manifestare al acestei depresiuni. Frica, spaima, teama, venerația, respectul sunt sentimente în care se concretizează mai mult. Exaltarea se manifestă în emoția tandră, în stări expansive și agreabile de admirație, iubire, extas. Unele exprimă sentimentele de dependență iar celelalte pe cel de atracție. În religiile superioare predomină sentimentele de atracție.

Rămânând la aceste două sentimente fundamentale, care copriind orice nuanță specifică, am caracterizat însăși esența emoției religioase, ea nefiind decât o dependență și o atracție. Depinde însă nu numai de superioritatea religiei ci și de tipul individual, care dintre aceste două sentimente dă notă stăpânitoare.

Să vedem acum sentimentele estetice cum se prezintă la popoarele inferioare în comparație cu cele superioare, și cari sunt sentimentele specifice cari predomină aci. Emoția estetică pe lângă funcțiunea vitală și socială pe care o satisface, mai are și un scop în sine, care se precizează treptat cu înaintarea culturii.

În stadiul cel mai inferior sentimentul estetic satisface o necesitate utilitară pe lângă una de plăcere propriu zisă. Această stare se găsește chiar în zilele noastre la o majoritate destul de considerabilă de oameni. Țăranul când spune despre o holdă că e frumoasă înțelege că e și bună. Pe o treaptă mai înaintată tendința utilitaristă a sentimentului estetic devine mai laxă. Evenimente trecute, rămășițe, ruine antice, cari odată satisfăcea și o necesitate practică pe lângă una de plăcere, astăzi nu mai satisfac decât o necesitate pur estetică. În stadiul al treilea esteticul se debarasează de util găsindu-și expresia fixă în „artă pentru artă“.

Sentimentul estetic atât la omul simplu cât și la cel cultivat denotă un sentiment de admirație, de încântare în fața frumosului fie că se gândește în primul rând la utilitatea imaginii ce-i cade sub simțuri,

fie că folosul practic cade mai în umbră.

Dacă admirația este un sentiment constitutiv al emoției estetice, el diferă de sentimentul admirației religioase. Una este o admirație față de ceea ce simți și trăiești ca creator al tău, cealaltă este o admirație față de un lucru, care poate fi o creație a ta. Și în fine admirația numai prin ea nu înseamnă atracție.

Sentimentul estetic în faza lui inferioară are legătură cu plăcerea fizică, și acest caracter s'a păstrat și în arta superioară. Pictura, muzica, poezia face apel în primul rând la partea fizică a omului, excită și pune în mișcare omul din prezent. Un om ce trăește un sentiment estetic îl trăește pentru prezent, privind opera artistică fără ca el să se simtă dependent de ea. Dacă atracția joacă un rol ea este de altă natură decât cea religioasă. Partea fizică a organismului în sentimentele religioase este preponderată de cea interioară psihică, întreaga realitate supranaturală nu o are înaintea ochilor, cum poate avea o operă de artă, ci și-o imaginează el conform capacității sale psihice și gradului de cultură.

Orice religie dacă privim latura socială, sigur nu se poate exterioriza decât prin acte, cari în cea mai mare parte s'au concretizat în artă. Deci dacă e vorba de o legătură între artă și religie ca manifestări realizate, aci avem să o căutăm. Religia individuală, respective sentimentele acelea de atracție și dependență, de care e stăpânit individul se exteriorizează aproape exclusiv în acte de morală, acte sociale, acte ce se refer la raportul interindividual, al omului față de om, dirijat de felul credinței în supranatural. — E vorba de masa mare a societății nu de indivizi izolați, artiști celebri, cari sunt în stare să producă ceva pe terenul artei.

Apoi am mai putea face o deosebire. Geniul în religie e convins, că învățăturile sale nu sunt creațiuni proprii, ci revelații dela puteri superioare, a căror exponent fidel este el. Tot așa credinciosul religios nu crede în naturalitatea obiectelor credinței lui, în creațiunea credințelor lui, — nu mână omenească a creiat în ceea ce crede el. — În artă geniul încă admite o inspirație, dar contemplatorul este convins, că opera a ieșit din mâni omenești.

Deci există o deosebire destul de evidentă din punct de vedere psihologic între artă și religie, fiindcă este o deosebire între sentimentele, ce stau la baza acestor două manifestări ale geniului uman. Ele se ajută reciproc în realizarea creațiilor superioare omenești, dar nu se confundă, nici prin natura nici prin origina lor.

I. Bologa.

Case de rugăciuni baptiste închise din cauza scandalurilor.

În comuna Iermata, județul Arad, primarul a fost nevoit să sigileze casa de rugăciune a baptiștilor.

În ziua de 20 Aprilie a. c., chiar președintele adunării baptiste, Simion Sigete, împreună cu alți opt baptiști, au lăudat fapta primarului și au cerut dela pretorul plasei asistență polițienească pentru ca să poată arunca cu forța pe cei ticăloși, ca să nu mai țină adunări.

Adresa către pretorul plasei o tipărim în copie, ca cititorii iubitori de Biserică să vadă că nu mai este chip a se redeschide un cuib de vrajbă ca acel din Iermata și că numai un trădător al cauzei sfintei Biserici și Neamului ar putea să redeschidă un focar de infecție și să-l apere cu poliția. Iată adresa:

Domnule Prim-Pretor!

„În urma certelor cari nu mai încetau și ne conturbau în slujba dumnezească nu era altă scăpare, decât să se închidă adunarea noastră, care de vreo șapte-opt luni a fost nu loc de închinare, ci de ceartă, până vom putea primi dela autorități ajutor de poliție ca să aruncăm cu forța afară pe cei ticăloși, cari nu se supun hotărârilor adunării și comitetului nostru. Am avut noroc că primarul a închis adunarea, pentru care îi mulțumim și după ce se va deschide cu ajutorul dat de d-v., sperăm s'o scăpăm de certe și de ticăloși.

În nădejdea că d-nul prim-pretor va asculta rugarea noastră în cel mai scurt timp posibil se va face să putem deschide adunarea precum am cerut mai sus, subscriem rugarea noastră.

Iermata, la 20 Aprilie 1927.

(ss) **Simion Sigete,**
premergătorul adunării și preș. adunării.

(Apostolul)

Împotrivirea la ispite.

1. Cât trăim în lume, nu suntem scutiți de ispite. Pentru aceea în cartea lui Iov scris este: „Viața omenească pe pământ este ispită“. Fiecare creștin trebuie să fie cu băgare de seamă la tot ce l'ar putea întări spre rău și să privegheze în rugăciunile sale grijind, să nu afle loc de înșelare în sufletul său *diavolul*, „care nu doarme, ci ca un leu răcnind umblă, căutând pe cine să înghită.“ Nu este om atât de desăvârșit și sfânt, care să nu aibă uneori ispite. A vieții pe pământ și a fi scutiți desăvârșit de ispite, nu putem.

2. Oricât de grele și supărătoare ar veni asupra noastră ispitele, ele ne sunt și de folos, căci printr'ânsele omul se smerește, se curăță și chiar se înțelepțește.

Toți sfinții au trecut prin turburări și ispite multe și din această luptă cu ispitele au eșit ei atât de mari. Cei ce n'au putut înfrânge ispita, au căzut și au fost lepădați. Nu este stare atât de sfântă, nici loc atât de ascuns, unde ispita și năcazul nu s'ar vâri.

3. Astfel deci omul cât trăește în lume nu este scutit de toată ispita, căci sămânța ispitei este întru noi, fiind întru poftă născuți. Trecând o ispită sau o turburare, adese-ori vine alta îndată pe urmă-i și ca să pățimim, totdeauna avem ce. Mulți cearcă a fugi de ispite și mai greu cad întrânsele. Numai prin fugă nu putem birui, ci răbdarea și smerenia ne face mai tari decât toți vrășmași.

4. Tot cel-ce se apără de ispite numai pe dinafară oare-cum, și nu pune săcurea la rădăcină, puțin folosește, ba întoarce-se-vor la dânsul ispitele mai iute și cele din urmă vor fi mai rele, decât cele dintâi.

Puțin câte puțin, înarmați cu lungă răbdare și statornicie, cu ajutorul lui Dumnezeu, vom birui mai ușor, decât prin asprimea și iuțeala noastră. Fiind ispită, să cerem sfat, iar cu frații noștri dintru ispită să nu fim aspri, ci să-i mângăiem, așa cum am dori, ca — aflându-ne noi în locul lor — să fim mângăiați de alții.

5. Începutul tuturor ispitelor este *nestatornicia inimii și puțină credință în Dumnezeu*. Precum corabia lipsită de cârmă este mânăta de valuri încoace și încolo,

așa omul slab, care a pierdut credința în Dumnezeu este bătut de furia ispitelor. „*Fierul se cearcă în foc, iar bărbatul drept în ispită*“.

Să priveghiem, să priveghiem mai ales la începutul ispitei. De nu vom lăsa pe vrășmaș, să intre pe ușă, ci-l vom alunga încă dela prag, biruința nu va fi atât de grea. La începutul ispitei vine în capul omului numai o idee a lucrului ispititor, apoi o închipuire aprinsă a aceluia, mai apoi vine plăcerea, ce o făgăduiește lucrul închipuit, pe urmă pofta de a dobândi plăcerea și în sfârșit și voia zice: da! și păcatul e săvârșit. Astfel cu încetul și treptat se cuprinde de vrășmaș tot sufletul, dacă nu-i vom sta împotriva dela început cu bărbăție.

6. Ispitiți fiind, să nu ne dejnădăduim, ci cu mai ferbinte râvnă să rugăm pe Dumnezeu, ca să se îndure a ne da ajutor, ca după cuvintele sfântului apostol Pavel: „împreună cu ispita să-i faci și sfârșitul, ca să o putem suferi“. (I. Cor. 10, 13).

Așa dar în toată turburarea și ispita să smerim inima noastră sub mâna cea tare alui Dumnezeu, că El pe cei smeriți cu Duhul îi va mântui și-i va înălța.

(Din Imitatio Christi).

Preot I. Maloș.

Tezaurul scitic, ridicat de germani, readus dela Berlin

Dr. prof. Al. Tzigara-Samurcaș, directorul Fundației Regele Carol I, a reușit să facă să reintre în posesiunea țării noastre una din cele mai valoroase și mai prețioase colecții istorice pe cari le are România, colecție care fusese ridicată de germani, în timpul ocupațiunii.

Spre deosebire de celalt tezaur, care, — cu gândul de a fi pus la adăpost, a fost evacuat la Moscova, — acest tezaur, cunoscut sub numele „tezaurul scitic“, a fost adus de curând din Germania.

Tezaurul scit, se compune din 60 bucăți de argint, parte din ele aurite și constituie ornamentul de pe harnașamentul unui cal al vre-unui șef scit din secolul al IV-lea înainte de Hristos. Este deci cel mai vechiu tezaur de acest fel ce posedă

Românii și prin vechimea lui mai important chiar ca tezaurul, de aur însă, dela Pietroasa, azi la Moscova.

Tezaurul scitic are o deosebită importanță prin subiectele reprezentate: mai multe capete de bou în relief foarte naturalistic, unul de argint, iar alte cinci în argint aurit. Piesa centrală a ornamentului este un cap de grifon foarte frumos stilizat și de o influență orientală vădită.

În afară de aceste bucăți în relief plin, sunt o serie întregă de plăci de argint, unele aurite, reprezentând ornamente stilizate care se transformă succesiv în reprezentări de animale, în special e reprezentat capul de cal.

Tezaurul are mari analogii cu descoperirile similare din Rusia meridională din vecinătatea Nistrului nostru.

Chestiunea înscrierii studenților teologi la alte facultăți.

Se știe că Ministerul instrucțiunii fiind solicitat de numeroase cereri ale studenților teologi de a se putea înscrie și la alte facultăți, a cerut avizul Consiliului permanent de pe lângă acest departament.

Consiliul permanent printr'o decizie din 18 Mai crt. a cerut, în această privință, păreri facultății de teologie și a Sf. Sinod.

Consiliul profesoral al facultății de teologie din București a răspuns adresei ministerului, făcând cunoscut că acest consiliu în unanimitate a decis, ca studenții teologi să poată studia și la alte facultăți.

Această decizie a fost luată în vederea unei mai bune pregătiri culturale a preoților și în vederea ca viitorii profesori de seminarii să fie recrutați dintre acei cari în afară de teologie să fi urmat și alte facultăți.

În afară de acestea s'ar lăsa posibilitate pentru acei cari n'au vocațiunea de a deveni preoți să nu fie siliți de-a intra în rândurile clerului.

Academie teologică nouă.

La propunerea veneratului consiliu eparhial, Adunarea eparhială a Aradului, a ridicat Institutul teologic din Arad la rangul de Academie.

Sosirea în Capitală a Patriarhului Miron Cristea. Duminecă 12 Iunie a sosit în gara de Nord Patriarhul dr. Miron Cristea, dela Ierusalim, unde a înapoiat vizita Patriarhului Damianos. Pe peronul gării în așteptarea Patriarhului, se aflau clerul Patriarhiei în frunte cu arhimandritul Filaret Jocu.

Danii pentru Catedrală. Casa de păstrare din Săliște 1000 lei, Primăria orașului Brașov 50.000 lei, Nicolae Bogdan director lic. Cluj 240 lei, Dr. Lucian Borcia, avocat Sibiu 3000 lei, Dr. Dominic Stanca medic Cluj 2000 lei, Preot Gh. Nuțiu-Runariu 220 lei, „Sebeșana“ bancă în Sebeșul-Săsesc 1000 lei, Preot Petre Circo din Ighiu 3.850, Dr. Ion Lupaș fost ministru 40.000 lei, Dr. Ion Goia, prof. univ. Cluj 240 lei, Prof. C. Dumitrescu Alba-Iulia 450 lei. — Total Lei 102.000 — Colecta anterioară 369.497·20
Total general 471.497·20

Comemorare. Se anunță din Palermo că acolo s'a făcut cu o deosebită solemnitate, comemorarea marelui patriot și scriitor român Nicolae Bălcescu. Dl profesor univ. Isopescu a citit telegrama domnului ministru al cultelor, și adeziunea mareșalului Badoglio. Dl primar al orașului Palermo a anunțat că o stradă din Palermo va purta numele marelui scriitor și patriot român N. Bălcescu.

Danie. La sfatul pr. Iosif Stănescu, răposatul Gheorghe Tătar din com. Straja, protopiatal Huedin, a donat pe seama zidirii bisericii suma de 8000 lei. Pentru aceasta faptă cu adevărat creștinească Dzeu să-l facă părtaş de bucuria ceriului, iar ceilalți parohieni să-i urmeze exemplul, pentruca biserica să se înalțe cât mai curând spre mărirea lui Dumnezeu.

Recomandăm pentru înlesnirea propagandei antisectare, preoțimii noastre să se înzestreze cu broșurile de apărare: „Baptismul în România“ și „Icoane din viața fățarnică a baptiștilor“, ale P. S. Episcop Grigorie dela Arad, și cari se pot comanda dela Ven. Consiliu eparhial ort. Arad, pentru neînsemnata sumă de lei 6 exemplarul. — Sunt broșuri de fundamentală necesitate în apărarea Bisericii noastre față de nesăbătuita propagandă sectară.

Consiliul eparhial al eparhiei Clujului — s'a întrunit la 16 Iunie în ședință plenară și între alte obiecte importante, a decis, să contragă un împrumut de 2—3 milioane, pentru ca și în măsură mai redusă, dar totuși să continue — și'n anul acesta lucrările la zidirea Catedralei — după ce din ajutoriul pus în vedere de către Ministerul Cultelor și al Finanțelor din excedentele bugetare — nu s'a dat nici un ban.

Distincție. Președintele Republicei franceze a conferit d-lor general Averescu, fost președinte al consiliului și Miștilineu fost ministru de externe, insignele marelui cordon al Legiunii de onoare.

Un cămin al preoților în Capitală. Pe lângă celelalte instituții ridicate pe lângă Patriarhie, s'a clădit și un cămin cu 20 de camere, amenajat pentru preoții cari vin în Capitală. Aci vor găsi adăpost pe un preț minim, scutindu-i de cheltuelile cu locuința în oraș, E unul din lucrurile bune pe care Patriarhia l-a realizat.

O veche evanghelie românească. Un intelectual din Chișinău a cumpărat zilele acestea dela un țaran moldovean un foarte interesant exemplar de evanghelie. Cartea datează din anul 1423, este scrisă de mână pe pergament cu litere cirilice, dar în limba moldovenească. Scoarțele sunt în piele.

Serbări. La 5 și 6 Iunie, a fost la Montpelier, mari serbări. Cu această ocaziune s'a pus o placă comemorativă la casa, în care a locuit marele poet Vasile Alexandri, autorul poeziei „Ginta latină“, premiată pentru latinitatea ei.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4432.

REGULAMENT

pentru ocuparea locurilor vacante de preoți-parohi și de preoți-ajutori în eparhia Clujului.

Art. 1. — Îndată ce o parohie s'a declarat vacantă, protopopul redactează și trimite spre publicare toate condițiunile concursului, la curierul sau buletinul eparhial.

Taxa de publicare se stabilește de Consiliul eparhial.

În publicare se va arăta:

a) Numele parohiei cu filialele și cătunele ce-i aparțin.

b) Numărul sufletelor din parohie și filiale.

c) Cât pământ cultivabil are?

d) Cât salar se dă dela Stat?

e) Dacă are sau nu casă parohială?

f) Ce alte venituri sigure mai are?

Art. 2. — Până la termen de una lună zile dela data publicației, doritorii a ocupa parohia vacantă, trebuie să înainteze protopopiei respective cererile însoțite de actele necesare.

Art. 3. — Orice vacanță de parohie se completează prin înaintare, transferare, sau prin o nouă hirotonie.

Art. 4. — Acel care solicită transferarea, va alătura la cererea sa:

a) Dovada că are o vechime de cel puțin 3 ani în parohia de unde voiește a se transfera.

Excepție dela această regulă se poate face în caz de forță majoră, cu avizul Consiliului eparhial.

b) Memoriu asupra activității sale: religioasă-morală, socială și economică, cum și asupra felului în care a îndeplinit ordinele Chiriarhale.

c) Dovadă că n'a fost pedepsit de Consistoriu.

Art. 5. — Protopopul respectiv, primind cererile și actele, le va examina cu toată atențiunea și va raporta, dându-și părerea motivată asupra lor, în urma unei inspecțiuni speciale făcute în parohia în care a servit până atunci.

Dacă candidații n'au actele în regulă, cererile nu se vor lua în seamă.

Art. 6. — Raportul protopopului cu actele în cauză se trimite Chiriarhiei, care o predă spre studiere și referire Consiliului eparhial, secția bisericească (art. 144 lit. h, Statut).

Art. 7. — Chiriarhul, primind referatul Consiliului, dacă îl găsește întemeiat, îl aprobă; dacă nu, sau hotărăște a se face o nouă publicație pentru ocuparea locului vacant, sau poate numi pe care va crede de cuviință dintre ceilalți candidați.

Dacă în parohia devenită vacantă este un preot ajutător, el poate fi avansat paroh, cu obligațiunea de a îndeplini condițiunile de studii și a prezenta memoriul în privința activității sale pastorale, asupra căreia Consiliul eparhial va referi.

Art. 8. — La orice transferare, se preferă preoții-parohi, apoi cei ajutători din eparhie; se pot transfera și din alte eparhii, dacă prezintă condițiuni superioare.

Art. 9. La transferări, se ține seamă de gradul de studiu al candidaților.

Diplomații Seminariului nu se pot transfera la orașe.

Preoții hirotoniți pe baze de legi și dispoziții excepționale pentru anumite parohii din anumite provincii, nu se pot transfera decât în parohii similare din aceeași provincie.

Art. 10. — Când o parohie vacantă nu se poate ocupa prin avansare sau transferare, se va aproba o nouă hirotonie.

Art. 11. — Candidatul care va solicita hirotonia, va trimite protopopului cererea sa însoțită de următoarele acte;

- a) Act de naștere și botez.
- b) Diploma de absolvire a studiilor teologice, cum și testimoniile studiilor anterioare.
- c) Act de situația militară.
- d) Act de căsătoria civilă și religioasă.
- e) Certificat de purtarea avută, dela preotul din parohia unde trăește, dacă a absolvit școala mai de mult.

f) Certificat de ocupația avută după terminarea școlii teologice.

Dacă nu este preot acolo, va prezenta certificat dela protopopul respectiv.

Art. 12. — La recomandarea și aprobarea pentru hirotonie se va urma conf. art. 5—7 din acest regulament.

Art. 13. — Aceleași dispozițiuni se vor păzi și la ocuparea locurilor vacante de preoți-ajutători.

Art. 14. — Acest regulament intră în vigoare pe data publicării lui.

Votat de Adunarea eparhială a Clujului în ședința dela 14 Mai 1927.

Nr. 4422.

AVIZ!

Se aduce la cunoștința generală a preoțimei noastre, că în Statutul de organizare a Bisericii s'a strecurat o greșală de tipar la art. 136, unde s'a inversat proporția de $\frac{2}{3}$ mireni și $\frac{1}{3}$ clerici. Greșala a fost rectificată de Sf. Sinod și s'a luat act și din partea Adunării noastre eparhiale. — Se comunică spre știre și conformare.

Nr. 252/927.

1—2

Edict de licitație.

Consiliul parohial al Bisericii ort. române din *Luduș* publică concurs pentru darea în întreprindere pe cale de licitație publică a lucrărilor de construcție ale bisericii ort. române din *Luduș*.

Planurile, devizul, condițiunile speciale și contractul tip, se pot consulta la oficiul parohial. Ofertele sigilate se vor înainta până la 3 Iulie 1927 ora 2. p. m. provăzute cu o garanță de 6% (șase la sută) din suma ofertei.

Pentru deplasări, parohia nu dă spese nici diurne.

Luduș, la 21 Mai 1927.

V. Smigelschi,
arhitect eparhial.

(ss) Romul Popa,
prof.-președinte.

Nr. 382/927.

Licitație minuendă.

Consiliul parohial ortodox român din *Sângerul-de-Pădure*, județul *Murăș*, dă în întreprindere pe cale de licitație minuendă zidirea casei parohiale conform planului și devizului. Invităm pe cei interesați, că până la 24 Iulie a. c. ora 12 a. m. să-și înainteze ofertele închise și sigilate.

Licitația se va ținea în aceeași zi, la ora 2. p. m. Comuna bisericească prestă numai nisipul și petrișul precum și toate transporturile dela gara *Tinoasa*. Conurenții vor depune un vadiu în număr, hârtii de valoare, libele de bancă, 10% asupra prețului total din deviz.

Planul și devizul și condițiunile speciale de executare se pot vedea la oficiul parohial ort. din *Sângerul de Pădure*.

Comitetul își rezervă dreptul de a încredința zidirea fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre oferenti care va prezenta mai multă garanție și soliditate.

Sângerul-de-Pădure, 18 April 1927.

George Onițiu,
adm. paroh.

Petru Mărginean,
epitrop.

Văzut: Ștefan Rusu,
protopop.